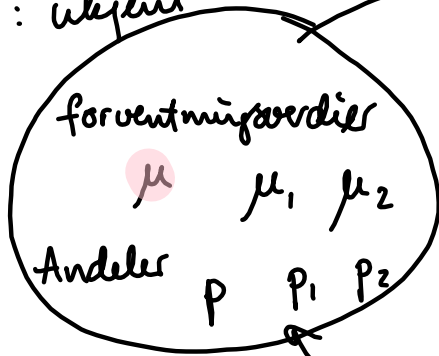

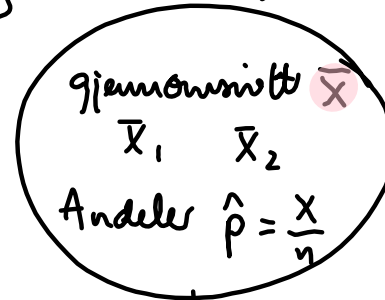
Konfidensintervall og hypotestesting (fortsatt) Ch 6 & Ch 7

for forventningsverdi μ
 "populasjonsgjennomsnittet"

pop: ukjent
 ∞

trekkes tilfeldig utvalg
 kjent: n

Bruker disse størrelsene til å si noe om pop:

Beregn estimat for μ , 95% KI for μ
 Hypotestest om μ , $\mu_1 - \mu_2$

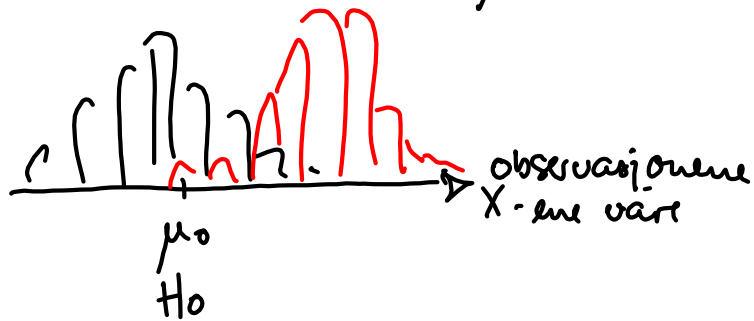
Beregn estimat for p , 95% KI for p
 Hypotestest for p , $p_1 - p_2$

Tre ulike problemstillinger / settings:

1-utvalgs situasjonen

Representerer målingene våre tilfeldig variasjon omkring en gitt verdi?

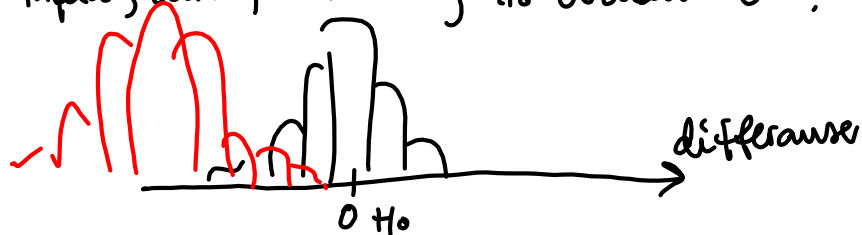
"gitt verdi" = H_0 -verdien μ_0

par av data

Er det forskjell på par av data?

Representerer differansene mellom måleparene tilfeldig variasjon omkring H_0 -verdien 0?

Må vurderes:

Fordelingen til data?
kjent σ ? stor n ?

Hyp. test: $\mu = \mu_0$

$$\frac{\bar{X} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}} \stackrel{(H_0)}{\sim} N(0,1)$$

~~$\frac{\bar{X} - \mu}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}} \sim N(0,1)$~~

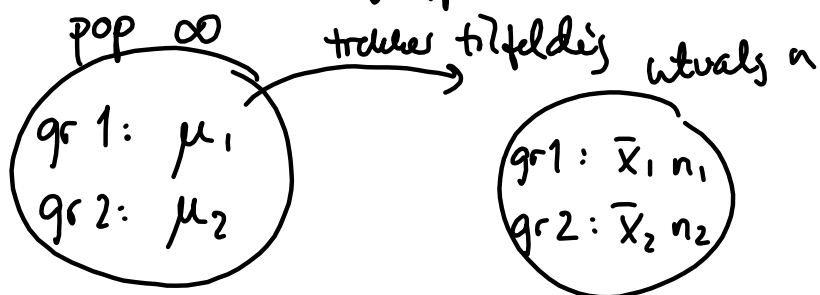
$$T_{n-1} \approx N(0,1)$$

$$\frac{\overline{\text{diff}} - \delta}{\frac{\text{sd diff}}{\sqrt{n}}} \sim T$$

to grupper

Er det en forskjell på to grupper, eller er forskjellen vi ser foranlig med at H_0 er sann

↳ det ikke er en forskjell på de to gruppene.

H_0 : Null forskjell
 $\mu_1 = \mu_2$

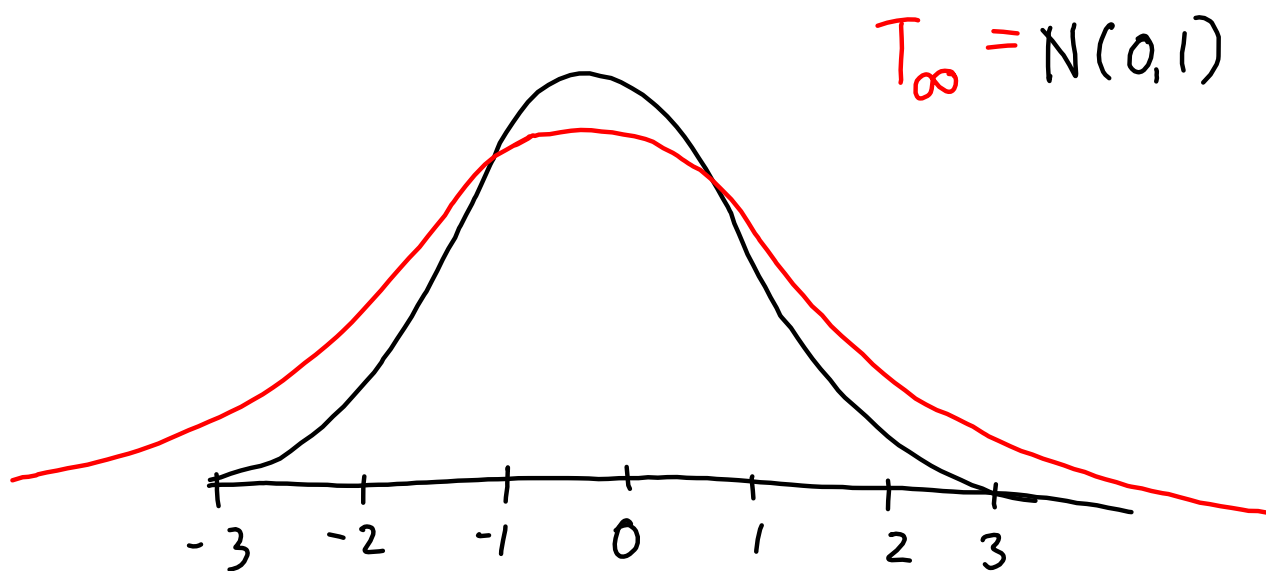
Må fortsatt undersøke:
 Fordelingen til data?
 kjent σ^2 . Stor n ?

Testobservator:

$$t = \frac{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{sd_1^2}{n_1} + \frac{sd_2^2}{n_2}}} \sim T_{df}$$

↓ Bokas 6h 7
 får dere ulike varianter av dette, basert på varianter av nevneren (som også må reflekteres i df)

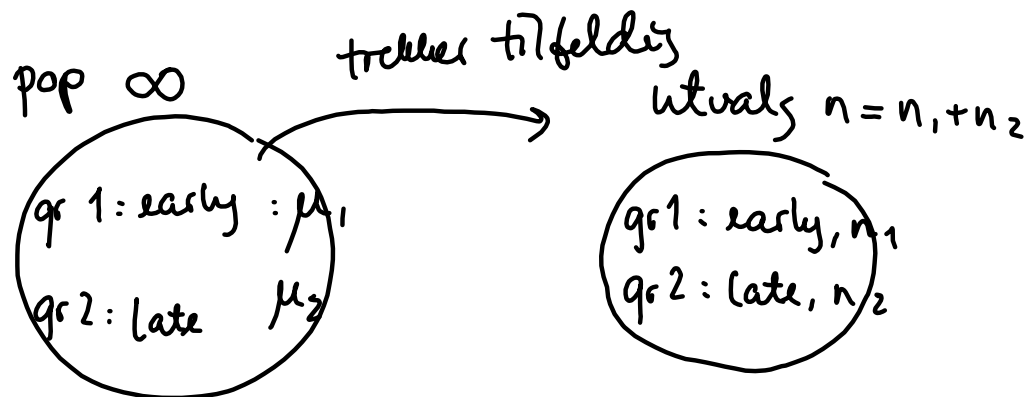
Normalfordeling $N(0,1)$ versus $T_{n-1} \sim t$
 $z \sim$

Eksempel på to-utvalgstest: Boka oppgave 7.75

To gruppes personer: Hovedmåltidet (middag): late meal \bar{x} early meal
 $n_2 = 200$ $n_1 = 202$

Uavhengige deltagere

a) Kan vi bruke t-test her?

* Hvordan er fordelingene til data?

* Kjent σ ? NEI

* Stor n ? Tja, ganske

Ses på deskriptiv statistikk for observasjonene

Fettinntak $\bar{x}_1 = 23.1, sd_1 = 12.5$

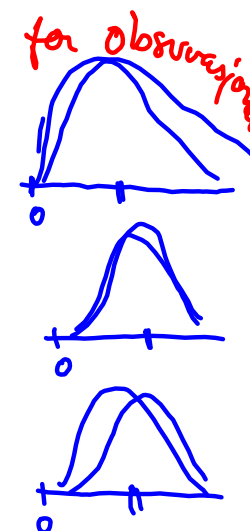
$\bar{x}_2 = 21.4, sd_2 = 8.2$

Protein $\bar{x}_1 = 27.6, sd_1 = 8.6$

$\bar{x}_2 = 25.7, sd_2 = 6.8$

Kh $\bar{x}_1 = 64.1, sd_1 = 21.0$

$\bar{x}_2 = 63.5, sd_2 = 20.8$

Ja, vi kan bruke t-test her, selv om den deskriptive statistikken kan tyde på at det er litt skjeve data. Men det kompenseres ved at n er ganske stor. σ må estimeres med sd, og da er t-test naturlig, når skjevheten er såpass liten (obs: t-test forutsetter at data er rimelig normalfordelt i hver gruppe).

b) Fettinntak skal sammenlignes.

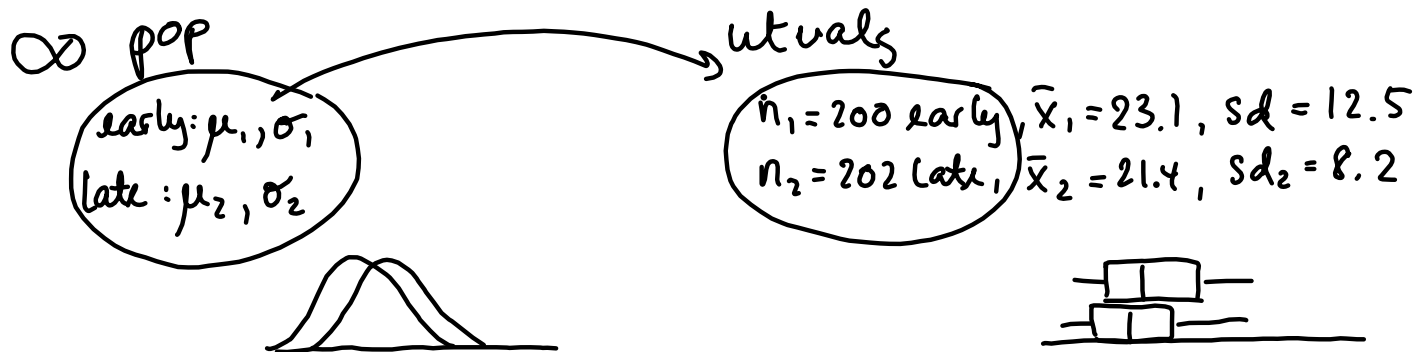
H_0 : null forskjell på gruppene
når det gjelder fettinntak

μ_1 er forventet fettinntak blant tidligspiser
 μ_2 er forventet fettinntak blant sentspiser.

$H_0 : \mu_1 = \mu_2$

$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$ (tosidig alternativ hypotese)

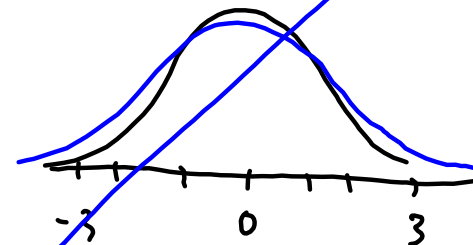
c) Hypotesetest for å avgjøre om vi beholder H_0 eller forkaster H_0

t-observator:

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{sd_1^2}{n_1} + \frac{sd_2^2}{n_2}}} = \frac{23.1 - 21.4}{\sqrt{\frac{12.5^2}{202} + \frac{8.2^2}{200}}} = 1.614$$

Må sammenligne dette tallet med tall i T_{199} -ford.

Hvilken fordeling har denne når H_0 er sann?

$$\sim T_{\substack{n_2-1 \\ 200-1}} = T_{199}$$

Table D i boka:

Hvordan representerer ulike t-fordelinger

Finnes T_{100} og T_{1000} i boka, men ikke T_{199}
 199 er nærmest 100, brukes denne

p-verdi = $P(\text{minst like ekstreme observasjoner} \mid H_0)$
 (som det vi har observert)

$$= P(|t| > 1.614) \Rightarrow \text{c litt mindre enn } 90\%$$

med et signivå $\alpha = 0.05$ beholdes H_0 .

